

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ   ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจขอพักชำระหนี้และลดภาระหนี้
ของเกษตรกรรถูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การ
เกษตร สาขาแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน   นายอดิศักดิ์ วงษ์สุวรรณ

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร.มยุรี อนุมานราชชน	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร.ปรีชา เจ็ญเจริญ	กรรมการ
อาจารย์ธันยวัฒน์ รัตนศักดิ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อระบุถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจขอพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรถูกค้า ธ.ก.ส. สาขาแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อแยกแยะถึงระดับความพึงพอใจของเกษตรกรรถูกค้าที่ขอพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ และ 3) เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการวางแผนฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรรถูกค้าให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ เกษตรกรรถูกค้าผู้ขอพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ธ.ก.ส. สาขาแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนรวม 336 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก และค่าสถิติการทดสอบไคสแควร์ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรและสมมติฐานการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจขอพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรถูกค้า ได้แก่

(1.1) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ รายได้เกษตรกร รายได้รวมทั้งหมด รายจ่ายเกษตรกร รายจ่ายรวมทั้งหมด ภาระหนี้สินและเงินออมมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจขอพักชำระหนี้และลดภาระหนี้

(1.2) ปัจจัยด้านการผลิต เงินทุน และปัญหาภัยธรรมชาติมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจขอพักชำระหนี้และลดภาระหนี้

(1.3) ปัจจัยด้านการตลาด คุณภาพผลผลิต ความยุติธรรมในการกำหนดราคาขาย วิธีการขายผลผลิต และอำนาจต่อรอง ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจขอพักชำระหนี้และลดภาระหนี้

2. ระดับความพึงพอใจของเกษตรกรลูกค้าผู้ขอพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ได้แก่

(2.1) ความพึงพอใจต่อบริการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ พบว่า เกษตรกรลูกค้าผู้ขอพักชำระหนี้มีความพึงพอใจมากกว่าเกษตรกรลูกค้าผู้ขอลดภาระหนี้

(2.2) ความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการของ ธ.ก.ส. ได้แก่ ความเอาใจใส่และการปฏิบัติต่อลูกค้า ความสะดวกรวดเร็ว ความถูกต้องของการบริการ และความพร้อมด้านสถานที่ พบว่า เกษตรกรลูกค้าที่ขอพักชำระหนี้และลดภาระหนี้มีความพึงพอใจแตกต่างกัน โดยเกษตรกรลูกค้าผู้ขอพักชำระหนี้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ในขณะที่เกษตรกรลูกค้าผู้ขอลดภาระหนี้มีความพึงพอใจระดับมาก

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ได้แก่

(3.1) ปัญหา อุปสรรคในการประกอบอาชีพการเกษตร พบว่า เกษตรกรลูกค้าผู้ขอพักชำระหนี้ประสบปัญหาด้านที่ดินการเกษตรมากที่สุด รองลงมา คือ เงินทุนไม่เพียงพอเนื่องจากการขอรับบริการสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. ส่วนใหญ่ใช้บุคคลค้ำประกันในวงเงินไม่เกิน 100,000 บาท ในขณะที่เกษตรกรลูกค้าผู้ขอลดภาระหนี้ประสบปัญหาด้านการตลาดมากที่สุด คือ ไม่มีอำนาจต่อรองและราคาผลผลิตตกต่ำ รองลงมาคือ ปัญหาราคาปัจจัยการผลิตสูงขึ้นทุกปี เช่น ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช วัสดุ อุปกรณ์การเกษตรทำให้มีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น เป็นต้น

(3.2) ข้อเสนอแนะ พบว่า เกษตรกรลูกค้าส่วนใหญ่เห็นด้วยกับนโยบายพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของรัฐบาล ต้องการให้ ธ.ก.ส. ขยายระยะเวลาการชำระหนี้เป็นเวลา 5-20 ปี และขอเพิ่มวงเงินกู้ให้สูงขึ้น โดยจัดหาเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ ทั้งนี้เกษตรกรลูกค้าต้องการให้รัฐบาลจัดสรรที่ดินการเกษตรเพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมาต้องการให้หน่วยงานของรัฐบาลช่วยเหลือจัดการอบรมความรู้ทางวิชาการด้านการเกษตร รวมทั้งจัดหาตลาดรับซื้อผลผลิตและการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร

Independent Study Title	Factors Affecting the Decision on the Suspension and Reduction of Debt for Farmer Clients of the Bank for Agriculture and Agricultural Co-operatives, Mae Rim Branch, Chiang Mai Province	
Author	Mr. Adisak Wongsuwan	
M.P.A.		
Examining Committee	Lecturer Dr. Mayuree Anumanrajadhon	Chairman
	Lecturer Dr. Preecha Jengjalern	Member
	Lecturer Thanyawat Rattanasak	Member

ABSTRACT

The study aimed at: 1) identifying the factors affecting the decision on the suspension and reduction of debt for farmer clients of the Bank for Agriculture and Agricultural Co-operatives, Mae Rim Branch, Chiang Mai Province; 2) classifying the levels of satisfaction of the farmer clients who asked for debt suspension and reduction; and 3) investigating the problems and obstacles as well as suggestions applicable for better agricultural practices for efficiency.

The number of 336 farmers clients of the Bank for Agriculture and Agricultural Co-operatives, Mae Rim Branch, Chiang Mai Province who asked for debt suspension and reduction were used as the population of this study. Tools utilized for collecting data was a set of questionnaire. The data derived were then analyzed with SPSS for Windows and presented in forms of frequency, percentage, weighted means while the correlation of factors and hypotheses were tested with chi-square.

The results could be summarized as follows:

1. Factors affecting the decision on the suspension and reduction of debt for farmer clients included:

1.1 Economic factors regarding the income derived from agricultural products and total income, expense for agricultural practices and total expense, debt burden and savings were correlated with the decision on the suspension and reduction of debt for farmer clients.

1.2 Production and capital as well as natural disaster were correlated with the decision on the suspension and reduction of debt for farmer clients.

1.3 Marketing, quality of the products, fair price quoting for the product, product trading practice, and bargaining power were not correlated with the decision on the suspension and reduction of debt for farmer clients.

2. Factors affecting levels of satisfaction of the farmer clients who asked for debt suspension and reduction included:

2.1 Satisfaction at the government policy on the debt suspension and reduction—the farmer clients who asked for debt suspension showed their satisfaction more than the ones who asked for debt reduction.

2.2 Satisfaction at the quality of services rendered by the Bank for Agriculture and Agricultural Co-operatives which included customer attention and treatment, promptness as well as accuracy regarding the services. As for satisfaction at the completeness of the premises, the farmer clients who asked for the suspension and reduction of debt showed different degrees of satisfaction; those who asked for the debt suspension showed their satisfaction at a highest level while those who asked for reduction of debt showed their satisfaction at a high level.

3. Problems and obstacles as well as suggestion included:

3.1 Problems and obstacles regarding agricultural practices – the farmer clients who asked for debt suspension faced with problems regarding land for agriculture at a highest level while problems regarding inadequate capital came second since most of the loan application forwarded to the Bank for Agriculture and Agricultural Co-operatives needed personal collateral security that didn't exceed 100,000 baht. However, those who asked for debt reduction faced with marketing problems at a highest level regarding no bargaining power and the low prices of agricultural products while problems regarding the increase of producing costs that were in forms of fertilizers, pesticides and agricultural tools were also found.

3.2 Suggestions – Most farmers clients agreed with the government policy on the debt suspension and reduction; they required the extension of debt paying period to 5 - 20 years and asked for more loan with less interest rates. The farmer clients needed more land for agriculture allocated from the government at a highest level and they would like to be trained by the government offices on agricultural practices. They also would like to be assisted with distributing outlets of guaranteed prices for their agricultural products.